

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΤΗ/ΒΟΗΘΟΥ
ΤΕΧΝΙΤΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Θέμα: Ελληνικά

Ημερομηνία: 28 Απριλίου 2018

Διάρκεια: 1 ώρα και 30 λεπτά

ΤΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΔΟΘΟΥΝ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

(Μονάδες 50)

«Από τον καθένα μας εξαρτάται, αν θα θέσουμε στην υπηρεσία μας για να διευκολύνουμε και συνεπώς για να αναβαθμίσουμε τις ζωές μας, αυτές τις τεχνολογικές υπηρεσίες, ή αν υποταχθούμε εμείς σε αυτές και αποξενωθούμε από τη ζωώδη της υπόστασης εκπίπτοντας στο σημείο να ζούμε παρά φύσει».

Με αφορμή την πιο πάνω θέση, να αναφέρετε και να εξηγήσετε (α) τρία αγαθά που προσφέρει η τεχνολογία σε ατομικό και σε κοινωνικό επίπεδο και (β) τρεις απειλές που κρύβει η ανεξέλεγκτη χρήση της.

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ

(Μονάδες 30)

Να διαβάσετε με προσοχή το πιο κάτω κείμενο και να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Με τη **ραγδαία** επιστημονική και τεχνολογική εξέλιξη τις τελευταίες δεκαετίες φουντώνουν και οι φωνές αυτών που εκφράζουν τις ανησυχίες τους ή ακόμα και τις αντιρρήσεις τους για το κατά πόσο όλη αυτή η επιστημονική γνώση και οι τεχνολογικές δυνατότητες τίθενται όντως στην υπηρεσία του ανθρώπου και συμβάλλουν στην ευρύτερη εξέλιξη με την έννοια της προόδου της ανθρωπότητας.

Η κύρια και σταθερή ανησυχία που εκφράζεται όλα αυτά τα χρόνια κατά της επιστημονικής γνώσης είναι ότι πολλές φορές αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε όχι απλώς να μην είναι ευεργετική για την ανθρωπότητα αλλά αντιθέτως να σπείρει τον **όλεθρο**. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτό της πυρηνικής ενέργειας. Αδιαμφισβήτητο αυτό σε επίπεδο διαπίστωσης ισχύει. Όντως πολλές φορές η επιστημονική γνώση μπορεί να χρησιμοποιηθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να αποτελέσει τροχοπέδη και πολλές φορές και οπισθοδρόμηση στη συνολική πρόοδο, έστω και σπειροειδή, της Ανθρώπινης Ιστορίας. Η θέση λοιπόν που ισχυρίζεται ότι πολλές φορές η επιστημονική γνώση μπορεί να χρησιμοποιηθεί, **διοχετευθεί** και εφαρμοσθεί με τέτοιο τρόπο που μπορεί να είναι καταστροφικός για τον άνθρωπο είναι κάτι που ισχύει, που αντλεί την εγκυρότητά του από την ίδια την ιστορική πραγματικότητα. Είναι δηλαδή μια θέση που επαληθεύεται εμπειρικά,

είναι ένα γεγονός. Το προκείμενο ζήτημα όμως είναι ποια στάση τηρούμε ως ανθρώπινη κοινότητα απέναντι σε αυτή τη γνώση, ακόμα και σε αυτή τη γνώση που είναι προφανές ότι δύναται να οδηγήσει υπό προϋποθέσεις και σε πολύ επικίνδυνα μονοπάτια για τον άνθρωπο. Πρέπει να την ελέγχουμε, να τις θέτουμε όρια και, αν ναι, μέχρι ποιου σημείου;

Η επιστημονική γνώση αυτή καθαυτή, δεν είναι ως είθισται να λέγεται, ουδέτερη. Η ίδια η γνώση εξ ορισμού διανοίγει για τον άνθρωπο έναν ορίζοντα δυνατοτήτων και επιλογών και αυτό από μόνο του προσδίδει στη γνώση, ανεξαρτήτως χρήσης της, ένα όχι απλά θετικό πρόσημο σε αυτή, αλλά καθίσταται *a priori* κάτι αναγκαίο για την ίδια την ανθρώπινη ύπαρξη και την πλεύση της μέσα στον ιστορικό χρόνο. Γι' αυτό θεωρώ ότι είναι άκρως επικίνδυνο μια προσπάθεια χαλιναγώγησης και, κατά συνέπεια, χειραγώγησης της γνώσης διότι μπορεί να οδηγήσει, όπως έχει συμβεί στο παρελθόν - βλέπε μεσαίωνα - σε απίστευτες καταστάσεις στασιμότητας και σκοταδισμού για την ανθρωπότητα. Συνεπώς, δεν πρέπει να θέτουμε οποιοδήποτε φραγμό στην επιστημονική γνώση. Σε ύστερο στάδιο εξαρτάται καθαρά από εμάς και την ηθική της συνείδηση να αξιοποιήσουμε εκείνες τις δυνατότητες και να κάνουμε εκείνες τις επιλογές που μας **ξεδιπλώνει** η γνώση και είναι προς όφελος της ανθρωπότητας.

Το ίδιο ισχύει αναλογικά και με την τεχνολογική εξέλιξη που αφορά άμεσα την καθημερινότητά της, όπως κινητή τηλεφωνία, διαδίκτυο κ.λπ. Από τον καθένα μας εξαρτάται αν θα θέσουμε στην υπηρεσία μας για να διευκολύνουμε και, συνεπώς, για να αναβαθμίσουμε τις ζωές μας αυτές τις τεχνολογικές υπηρεσίες ή αν υποταχθούμε εμείς σε αυτές και αποξενωθούμε από τη ζωώδη της υπόσταση εκπίπτοντας στο σημείο να ζούμε παρά φύσει. Επειδή **ελλοχεύει** ο κίνδυνος να συμβεί το τελευταίο και σε πολλούς ανθρώπους συμβαίνει, δεν μπορούμε να οδηγηθούμε στο συμπέρασμα ότι αυτές οι τεχνολογικές υπηρεσίες είναι αυτές καθαυτές «κακές» για τον άνθρωπο και να τις δαιμονοποιήσουμε.

Αυτό που οφείλουμε να κάνουμε συλλογικά σε επίπεδα κοινωνιών είναι μέσα από τις αντίστοιχες κοινωνικές δομές να «φτιάχνουμε» ανθρώπους-πολίτες ενσυνείδητους με αυτόνομη και κριτική σκέψη και όχι να στοχοποιούμε άκριτα και πολλές φορές σκόπιμα τη γνώση, που είναι αναπόσπαστο μέρος της ίδιας της ανθρώπινης ύπαρξης και συνιστά τον μοχλό κίνησης, προόδου και εν τέλει ζωής του ανθρώπου.

Σκολιανός Μιχάλης, Kulturosoupa.gr, 12-03-15

Ερωτήσεις:

1. Να γράψετε περίληψη του πιο πάνω κειμένου, με δικά σας λόγια, σε 100-120 λέξεις.
(Μονάδες 10)

2. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, σύμφωνα με το κείμενο, τις παρακάτω διαπιστώσεις, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. «Η επιστημονική γνώση έχει αποβεί καταστροφική στην ανθρωπότητα».

β. «Τα όρια της επιστήμης είναι απροσδιόριστα».

γ. «Οι άνθρωποι μπορούν να ελέγξουν τα τεχνολογικά μέσα».

δ. «Η ατομική ευθύνη αποτελεί κυρίαρχο μέσο ανάπτυξης της τεχνολογίας».

ε. «Η χειραγώγηση της γνώσης οδηγεί στην ανάπτυξη της ανθρωπότητας».

(Μονάδες 10)

3. α. Να εντοπίσετε στο κείμενο και να γράψετε **δύο μειονεκτήματα** της επιστημονικής γνώσης που αναφέρει ο συγγραφέας.

β. «Η επιστημονική γνώση αυτή καθαυτή, δεν είναι, ως είθισται να λέγεται ουδέτερη». Να αιτιολογήσετε την παραπάνω άποψη του συγγραφέα μέσα σε μια παράγραφο 60-80 λέξεων.

(Μονάδες 10)

ΜΕΡΟΣ Γ': ΓΛΩΣΣΑ

(Μονάδες 20)

Οι λέξεις της άσκησης 1 βρίσκονται με έντονα γράμματα στο κείμενο για κατανόηση.

1. Για κάθε έντονα γραμμένη λέξη δίνονται άλλες τέσσερις, από τις οποίες η μια είναι **συνώνυμή** της, σύμφωνα με τη σημασία που η λέξη έχει στο κείμενο για κατανόηση. Να επιλέξετε και να γράψετε στο τετράδιό σας την ορθή απάντηση.

α) ραγδαία	ευρύτερη	θυελλώδη	επαρκή	αιφνίδια
β) όλεθρο	λύτρωση	σωτηρία	απώλεια	αποδεκατισμό
γ) διοχετευθεί	μεταβιβαστεί	διαβιβαστεί	μεταδοθεί	δίκτυωθεί
δ) ξεδιπλώνει	μεγαλώνει	ξεδιαλύνει	φανερώνει	ξεδιαλέγει
ε) ελλοχεύει	επιδεινώνει	ενεδρεύει	απογοητεύει	επιλέγει

(Μονάδες 5)

2. Στο πιο κάτω κείμενο (διασκευή) υπάρχουν γλωσσικά και ορθογραφικά λάθη. Να εντοπίσετε δέκα από αυτά και να τα διορθώσετε, μεταφέροντας στο τετράδιο απαντήσεών σας **(α)** τις λανθασμένες λέξεις /φράσεις και **(β)** δίπλα από την καθεμιά την αντίστοιχη ορθή.

Δεδομένου ότι δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμα οι αλλαγές στο μοντέλλο της χονδρεμπορικής αγοράς ενέργειας και του γεγονότος ότι ορισμένες εκδοθείσες από πλευράς ΡΑΕ αποφάσεις είναι μεταβατικές, το πλαίσιο εξέλιξης της υπόψιν αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η/Ε) παραμένει ευμετάβλητο, με ενδεχόμενη σωρεία νέων ρυθμιστικών αποφάσεων και λοιπών εξελίξεων, γεγονός το οποίο ενδέχεται να έχει αρνητική επίπτωση στις δραστηριότητες της ΔΕΗ, καθώς και την οικονομική της κατάσταση.

Για παράδειγμα, η υιοθέτηση ορισμένων μέτρων ρυθμιστικού χαρακτήρα στην Ελληνική χονδρεμπορική αγορά Η/Ε κατά το παρελθόν οφέλησε ορισμένους νέους παραγωγούς Η/Ε

σε βάρος των υφιστάμενων στην αγορά. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν το Μηχανισμό Ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους, τον προσωρινό και τον μόνιμο Μηχανισμό Διασφάλισης Επαρκούς Ισχύος και την υιοθέτηση μέτρων για την προώθηση της διείσδυσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας μέσω σταθερών τιμών για την παραγώμενη από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας Η/Ε, καθώς και τη νέα μεθοδολογία υπολογισμού της τιμής της Η/Ε που πληρώνουν οι προμηθευτές προς τους παραγωγούς από Ανανεώσιμες Πηγές στη χονδρεμπορική αγορά.

Αν και ορισμένα από τα παραπάνω μέτρα ήταν μεταβατικού χαρακτήρα, όπως ο προσωρινός Μηχανισμός Διασφάλισης Επαρκούς Ισχύος (ή αλλιώς «Μεταβατικός Μηχανισμός Αποζημίωσης Ευελιξίας» σύμφωνα με το Ν.4389/2016, που έλειξε τον Απρίλιο 2016), δεν διασφαλίζεται ότι δεν θα υιοθετηθούν νέα μέτρα τα οποία θα δημιουργήσουν περαιτέρω στρεβλώσεις ή θα επιδράσουν δυσμενώς για τη ΔΕΗ στην αγορά. Καθόσον τα μέτρα αυτά παραμένουν σε ισχύ, ή εάν εφαρμοσθούν νέα ανάλογα μέτρα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και η κερδοφορία του Ομίλου ενδέχεται να επηρεασθούν αρνητικά.

Περαιτέρω, το έλλειμμα του ειδικού λογαριασμού για ΑΠΕ του ΛΑΓΗΕ που οφείλεται στο γεγονός ότι οι συνολικοί πόροι του λογαριασμού δεν επαρκούν να καλύψουν το ρυθμιζόμενο τιμολόγιο με το οποίο αποζημιώνονται οι παραγωγοί Η/Ε από ΑΠΕ, δημιουργεί αβεβαιότητα και περαιτέρω θέματα σχετιζόμενα με τη ρευστότητα στην αγορά. Βασικοί πόροι του λογαριασμού αυτού αποτελούν τα ποσά που οι προμηθευτές πληρώνουν για αγορά Η/Ε από ΑΠΕ, το ειδικό τέλος ΑΠΕ (ΕΤΜΕΑΡ) με το οποίο επιβαρύνονται οι καταναλωτές – το οποίο περιορίζει, όπως προαναφέρθηκε, έτσι περαιτέρω τη δυνατότητά τους να εξοφλούν εγκαίρως τους λογαριασμούς ρεύματος – καθώς και άλλα μικρότερα ποσά, όπως προβλέπονται στη κείμενη νομοθεσία.

ΔΕΗ, Ετήσια Οικονομική Έκθεση, (απόσπασμα, σελ. 23-24, 1 Ιανουαρίου 2016 - 31 Δεκεμβρίου 2016)

(Μονάδες 10)

3. Να μεταφέρετε τους ρηματικούς τύπους των πιο κάτω προτάσεων στον **αόριστο**, σύμφωνα με τη φωνή, το πρόσωπο και τον αριθμό του ρήματος της πρότασης.

(α) Η ανάπτυξη της οικονομίας προϋποθέτει νέες θέσεις εργασίας σε όλο τον κόσμο.

(β) Ο ιλιγγιώδης ρυθμός της καθημερινότητας επηρεάζει και τον ρυθμό της εργασίας.

(γ) Ο σωστός επαγγελματικός προσανατολισμός συντελεί στην οικονομική, πνευματική και κοινωνική ανύψωση.

(δ) Με τα συνεχή διαφημιστικά μηνύματα οι επιχειρήσεις καλλιεργούν την κατανάλωση.

(ε) Η κοινή γνώμη προστατεύει την αξιοπρέπεια του ανθρώπου, τις ατομικές ελευθερίες και την ατομική πρωτοβουλία.

(Μονάδες 5)

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

© Copyright 2018 – Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση με οποιοδήποτε μέσο όλου ή μέρους του περιεχομένου χωρίς τη συγκατάθεση του εκδότη.